

Birisine bir balık versen,
doyar bir defa
Balık tutmasını öğret,
doyusun ömür boyunca.

tekstil

Sahibi : Rıza GÜVEN
Sorumlu Müdür:
Abdullah SERT
Adres : Babıâli C. 19/8
Telf. : 26 85 90

1
Ağustos
1970
Yıl 3
Sayı : 40

tekstil işçileri sendikası yayın organı

Sendikamızda Arama Yapıldı. Suç Niteliği Bulunmayan Bildirilere El Konuldu. Yöneticiler Göz Altına Alındı.. Genel Başkanımızla Hukuk Müşavirimiz Bir Gece Kanunsuz Ve Usulsüz Şekilde Selimiye'de Tutuldular. Durum Cumhurbaşkanına Ve İlgili Makamlara Bildirildi

SENDİKAMIZ OLAYI PROTESTO ETTİ

Sendikamız 29 Temmuz 1970 günü gece aranmış ve çeşitli bildiri ve evraklarımızla piyasada serbestçe satılan kitaplarımızı el koymuşlardır. Aramayı müteakip ertesi gün sabahleyin İst. Emniyet Müdürlüğü 1. Şube Sıkıyönetim Bürosundan memurlar gelmiş Genel Sekreter Yunus Kara ile bulunan diğer personeli nezarete atmışlardır. Nezarete ifadeleri alınan arkadaşlarımız bilahare Sıkıyönetim Adli Müşavirliğine götürülmüş, orada da gerekli soruşturmadan sonra kendilerine serbest oldukları ifade edilmiş, böylece de aynı gün saat 18.00 de serbest bırakılmışlardır.

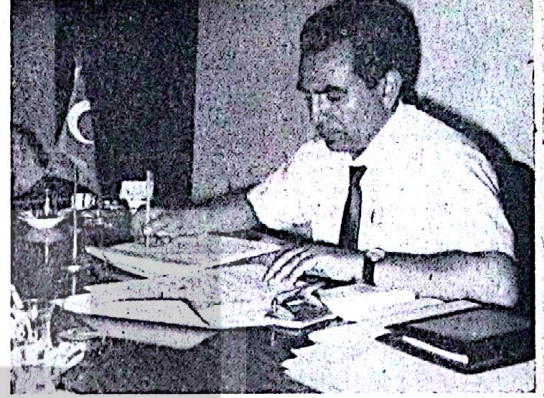
Bunu müteakip İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliği tarafından 31. Temmuz 1970 günü saat 14.00'ten 1.8.1970

günü saat 9.15'e değin Sendikamız Genel Başkanı Rıza Güven ile Sendikamız Hukuk Müşaviri Av. Abdullah Sert usul-

üz ve kanunsuz şekilde nezarete tutulmuşlardır, 19 saat sürdürülen bu nezaret sırasında kendilerine yemek verilmediği gibi, hâkim kararıyla tutuklama olmadıkları halde SAÇLARININ ZORLA KESİLMESİNE teşebbüs edilmiş, mukavemet sonucu bu eyleme engel olunmuştur. Sendikamız Hukuk Müşavirinin avukatı sıfatıyla kat'iyen dikkate alınmamış, görüşme talebi reddedilmiş, kanunsuz olarak polise de ifadesi alındığı gibi, hakkında nezaret işlemi uygulanmıştır.

Nezarete alınan Hukuk Müşavirimiz Av. Abdullah Sert, halen Sıkıyönetimce tutuklanan işçilerin tümünün de avukatlığını yapmaktadır. Bu haksız eylem, Sendikacaya büyük bir protesto ile karşılanmış ve durum başta Cumhurbaşkanına, Türkiye Barolar Birliğine, İstanbul Barosu Başkanlığına, bütün siyasi parti başkanlıklarına, Millet Meclisi ve Senato Başkanlıklarına ile diğer ilgili makamlara bildirilmiştir.

(Devamı 4. ncü Sayfada)

Sendikamız ve Bağımsız İşçi Sendikaları Direniş Komitesi Genel Başkanı Rıza Güven

Bağımsız işçi sendikaları konfederasyonunun kurulması isteniyor

16 Haziran olayları ile gelişen Türk sendikacı eylemi yeni bir örgütlenme havası getirmiştir. Bilindiği gibi, Türk-İş'in faşizmi yerleştirmek için giriştiği sinsiz çabalar DİSK ve bağımsız sendikaların şiddetli tepgisine maruz kalmıştır.

Türk sendikacılığının yokedilmesi isteklerine karşı giriş-

len bağımsız sendikaların ortak direnişi Ankara'da Bağımsız İşçi Sendikaları Direniş Genel Komitesinin kurulmasına yol açmıştır. Komitenin, gerek parlamenterler ve gerek halkoyu katında yaptığı işin esası ve Türk-İş'in maksadı ile ilgili çalışma ve açıklamalar gerçekten ilginç karşılanmış ve mesele bütün açıklığı ile anlaşmıştır. Komite 274 Sayılı yasa ile ilgili olarak yapılacak istenen faşist hüküm değişikliğinin önüne geçilmesi için yaptığı direniş toplantı ve forumlarda ciddi ve bilinçli çalışmaları ile dikkati çekmiştir.

1,5 aydan beri faaliyetini Ankara'da devam ettiren Komite

Devamı 4. te

Direniş komitesi başkanı Rıza Güven veto için Sunay'a telgraf çekti

BAĞIMSIZ İŞÇİ SENDİKALARI GENEL DİRENİŞ KOMİTESİ BAŞKANI RIZA GÜVEN CUMHURBAŞKANINA AŞAĞIDAKİ TELGRAFI ÇEKİMiŞTİR:

Sayın Cevdet Sunay Cumhurbaşkanı, Florya Köşkü

Yasama organlarıncaya kabul edilerek onayınıza sunulan 274 sayılı sendikalar yasasının bazı maddelerin değiştirilmesine ilişkin tasarıyı savunuların kasıt ve maksatları, henüz onayından geçmeden Türk-İş ve Çalışma Bakanına atfen 31. Tem-

muz 1970 günü yeni gazetede çıkan (800 SENDİKA TEMSİL VASFİNİ KAYBETTİ) başlıklı yazı ile daha iyi anlaşılacaktır.

Bu güne kadar ilgililerce yayınlanmayan bu ve buna benzer yazılar hergün kasıtlı ve maksatlı olarak çıkarılmakta, özel gazete sayıları bastırılarak dağıtılmakta, beyanneme ve kulak fısıltıları ile işçiler faşist sendikacılığa itilmek istenmektedir.

Anayasa, demokratik ilkeler ve Uluslararası antlaşmalara aykırılığı Türk ve Dünya kamuoyunu aylardanberi meşgul eden

Devamı 4. te

Sendikaların Toplu Sözleşme Yetkilerine Dokunulmaz

Türk-İş'in gayreti ile 274 Sayılı Sendikalar Kanunu değiştirilmiş ve Türk Sendikacılığı faşizmin eşğine getirilmiştir. Ancak bu kanun sendikaların kuruluş ve işleyişleri ile ilgili faşist hükümler taşımakta ve fakat mevcut sendikaların Toplu Sözleşme Yetkilerini hiçbir surette ilgilendirmemektedir. Bilindiği gibi hükümet Sendikaların Toplu sözleşme ve grev haklarını düzenleyen 275 sayılı kanunla ilgili bir değişiklik tasarısını da Millet Meclisine sevk etmiş, ne var ki bu tasarı

Devamı 4. te

GÖRÜŞ Rıza Güven Kanun zoru ile ayakta kalmak isteyen sendikaların hevesleri kurşaklarında kalacak

ÇALIŞMA BAKANII ÖZTÜRK: - KANUN SERBESTÇE SENDİKA KURMAYI ENGELLİYEMEZ!

- BU KANUN HİÇBİR SENDİKANIN KAPANMASI YADA ÖZGÜRLÜKLERİN KISITLANMASI ANLAMINA GELMEZ DEDİ.

274 sayılı Sendikalar yasa'sının bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu yasa'ya üç geçici madde eklenmesine ilişkin tasarı Millet Meclisinde bir oldu bittiye getirilerek çıktıkdan sonra meydana gelen olaylar, ilim adamları, gerçek sendikacılar, basın, Türk ve batı dünyası kamuoyunun tepkileri büyük oldu. Düzenlenen çeşitli basın toplantıları, açık oturumlar ve forumlarda tasarının aynaya'ya, demokratik ilkeler, uluslararası antlaşmalar ve kişi özgürlüğüne aykırı hükümler taşıdığı yapılan tartışmalarla ortaya çıktı. Çıkan olayları bastırmak için hükümetçe alınan sıkıyönetim kararının T.B.M.M.'nde onaylanacağı gün hükümet temsilcilerinin yaptığı konuşmaların maksatlı ve kasıtlı olduğunu açıkça belgeliyor.

Devamı 4. te

HUKUK MÜŞAVİRİMİZ AV. ABDULLAH SERTİN, NEZARETE ALINMAYLA İLGİLİ OLARAK BARO'YA OLAYI AÇIKLAYAN YAZISI 3. SAYFAMIZDA

Yeni Kanunla Türk-İş'in Güttüğü Stratejiyi Yapı-İş Olayları da Doğruladı

Yeni 274-275 sayılı yasaların değiştirilmesini öngören tasarıların faşizmin a-yak eğerleri niteliğinde olduğu yolunda çok yazıldı, çok söylendi. Bağımsız Türkiye ülkesine yürekten bağlı olanlar elbette ki daha da yazacak, daha da söyleyecektir. Babalarının, dedelerimizin canları-kanları pahasına verdiğimiz ilk kurtuluş savaşı eğer hedefine tam varamamışsa ya da belirli sürelerle hedefine varması maksatlı olarak engelleniyorsa, elbetteki daha çok mücadele edilecektir. Yurt sevdiklerinin bu tutkusundan hiç kimsenin en ufak bir kuşkusu bulunmamalıdır.

İşçi sınıfımızı birtakım özel kaptırıp ve gündelik çıkarlar için, gerçek hedefinden faşizm pahasına saptırarak mak isteyen Türk-İş yöneticilerinin asıl hedefinin ne olduğu son günlerde yüzeye çıkan Yapı-İş Sendikası olayları ile bir kez daha doğrulanmış olmaktadır.

YAPI-İŞTEKİ TEZGAHILAMA:

Bilindiği gibi Yapı-İş Sendikası Türk-İş'e bağlı bir sendikadır. Ne var ki bu sendika Türk-İş'in çirkin emelini yerinde ve zamanında kavrayarak, daha tutarlı politika izlemek gerektiğini duymuştur. Bu nedenle de Türk-İş'in «Bağlı sendikaların Türk-İş yöneticilerinin bu hareketini desteklediklerine dair» yonetim kurullarında aldıkları kararlar, Yapı-İş Sendikasının bilinçli 4 yürütme kurulu üyesi (başkanları Süreyya Deniz

li dışında) karşı çıkmış ve henüz kimin haklı, kimin haksız olduğu belli olmayan bir eyleme karşı çıkmanın tarihsel sorumluluğunu yüklenmek istememişlerdir. Bunun üzerine, Türk-İş'in tıpkı DP gibi kendine Vatan Cephesi desteği sağlamak üzere soktuğu, Konfederasyona bağlı Sendikalarından Yapı-İş'in yan çizmesini Başkanları Süreyya Deniz hazmedememiş ve Vatan Cephesinin uyduruk kan ramanları gibi dört sayfalık bir «korku raporu» hazırlamıştır. Raporun ele geçen metninden de kolaylıkla anlaşıldığı gibi, Yapı-İş'in suçlanan bilinçli suzluğu sonucuna varmış dört yöneticisinin tek suçları (!) Türk-İş'in işte istediği, destekleme kararına yan çizmiş olmalarıdır. Bunun dışında yapılan ithamlar tamamen uydurma ve muhayyel ithamlar niteliğindedir. Nitekim, Türk-İş'in gangsterlerinin nezareti altında aceleyle toplanan Onur Kurulu, gerekli her türlü inceleme, araştırma ve savunmalardan sonra Noter huzurunda aldığı kararla, itham olunan yöneticilerin suçsuzluğu sonucuna varmış tir.

ARTIK

ANLAŞILIYOR Kİ...

Artık bu somut olayla iyice anlaşılabilir ki, Türk-İş faşizme iyice dönük dikensiz gül bahçesi yaratmak istemektedir. Ama bu istek kendine uygun bir ortam ele geçirebilecek mi? Çünkü, Türk-

İş'in bünyesini çatırdatan sadece Yapı-İş değildir. Bir kaç ağa dışında Türk-İş'i her aklı başında olanlar lânetlemekte, hiç olmazsa bu tür faşist davranışlarını tasvip etmemektedirler. Birçoklarının simdilik sesi çıkmıyorsa bunun nedeni uygun ortam bulamayışları ya da uygun ortam hazırlıkları içinde bulunmalarıdır.

FENERSİZ

YAKALANDILAR

Türk-İş'in onu elinde tutan birkaç bezirgan ve ağa sendikacı dışında hiç kimseye yararı dokunmayacak olan bu gibi ters ve tarihsel akışa aykırı tutum ve davranışları sonuç almalarına imkân veremeyecektir. Nitekim, Yapı-İş olayı ile bu bezirgan takımını fenersiz yakalamış, torbaları patlamıştır.

TÜRK-İŞ VE KABA KUVVET...

Yapı-İş olaylarını lehine çevirmeyi başaramayan Türk-İş bu defa içte bir takım çirkin planlamalar yapmaya girişmiş ve genel sekreterle mali sekretere kaba kuvvetle karşı koymaya başlamıştır. Bu çirkin durum bile Türk-İş ve şükrâsını asla başarıya ulaştırılmayacak, onu sürüklenmekte olan feci âkıbetten asla kurtaramayacaktır.

Sonuç olarak, Türk-İş, bundan böyle ne yaoarsa yapsın artık başında bulunduğu cinsi kendine özgü sendikacılık anlayışını devamı sağlayamayacaktır. hep birlikte tepetaklak olup karahıkların içine gömüleceklerdir.

İngiltere'de olağanüstü durum

Metin AKTAN

Geçenlerde gazetelerde bir haber çıktı İngiliz Dok ve Liman işçileri ücretlerinin arttırılması için genel grev giriştiler. İngiliz liman işçilerinin giriştikleri bu genel grev üzerine, ikinci bir haber de İngiliz hükümetinin olağanüstü durum ilan ettiği bildirildi. Bu haberler üzerine bizim sermayedar çevrelere hizmet eden ve onlara alkış tutan gazetelerimizde bir makaleler, yorumlar yazıldı, çizildi. Onların yazdıklarına göre, güya İngiliz işçilerinin giriştikleri grev hareketi üzerine, İngiliz hükümetinin ilan ettiği olağanüstü durum benzeri işçi hareketleri üzerine ilan edilen Sıkıyönetimin benzeri imiş Yani, bu malum gazeteler, İngiliz demokrasisinde de, işçi taleplerinin sıkı yönetimle önlenebileceğini söylemek istemektedirler. Hatta, sermayedar sınıfın hizmetindeki bir gazete deditirler. Hatta, sermayedar sınıfın kendi öz vatani imişçesine, ha da ileri giderek, İngiltere sanki kendi öz vatani imişçesine, ha da ileri giderek, İngiltere haksız olduklarını, ülkeyi ve İngiliz hal-İngiliz grevçilerinin haksız olduklarını, onları anarşist olduklarını bile yazacak kadar, İngiliz hükümetinden yana çıktı.

Halbuki, durum bu malum gazetelerin yazmaya çalıştıklarından ve Türk halkını yanıltmağa çalıştıkları durumdan tamamen farklıdır. İngiliz dok ve liman işçileri ücretlerinin arttırılması için talepte bulundular. Bu talepleri kabul edilinceye kadar grev, tüm işkolundaki talep leri kabul edilinceye kadar gittiler. İngiltere bildiğimiz gibi bir adadır ve yiyecek madde delerinin çoğu bu adada yaşayan 50 milyon insana yetmediğinden dış ülkelerden gelir. Böylece, limanlardaki gemilerden eşyaların taşınması İngiltere için hayati bir önem taşımaktadır. Grevci işçiler bunu bildiklerinden, taleplerinin kabulü için etkili yol olan bu greve başlamışlardır. Hal böyle iken, İngiliz hükümeti ne yapmıştır? Olağanüstü hal ilan etmiştir. Bu olağanüstü hal, askeri bir Sıkıyönetim değildir. Onlar, ancak işçilerin yiyecek ve bozulacak eşyaları gemilerden uzun süre taşınamaları halinde, askeri birliklere taşıyacaklardır bu eşyaları.. Dikkat edilecek nokta şuradadır: Grev durdurulmuyor ve ülkede askeri idare işbaşına geçmiyor, sadece askeri birlikler eşyaların taşınması için hazır bekletiliyor. İngilterede grev halen devam etmektedir ve askerlerin eşyaları gemilerden boşaltması bile şüphelidir. İngiliz işçileri buna razı olmayacaklarını bildirmişlerdir. Çünkü o zaman grevleri kırılabilir. Ve ülkede hiçbir işçi hareketi yasaklanmamıştır. Sonucun ne olacağı önümüzdeki günlerde belli olacaktır. İşte, meselenin aslı budur. Yani İngilterede ülkenin en hayati bir işkolundaki grev bile zorla durdurulamamaktadır. Çünkü, İngiliz işçi sınıfı güçlüdür ve İngiltere de bu bilinmekte ve demokratik fikirler göre değerlendirilmektedir.

16 Haziran Duruşmaları Devam ediyor

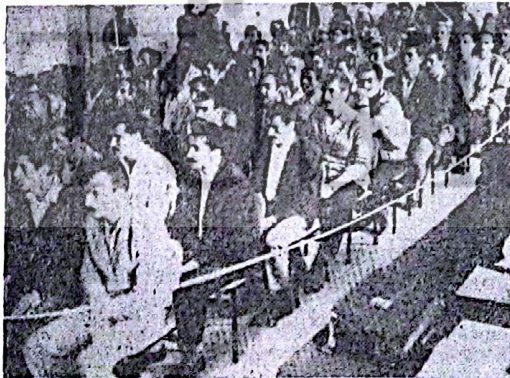
16 Haziran'da tüm emekçilerin iştiraki ile yapılan 274 Sayılı yasa değişikliğini protesto gösterisinin duruşmalarına İstanbul Sıkıyönetim Mahkemelerinde devam edilmektedir.

Geçen pazartesi günü, 80 kişinin müştereken yargılandığı bir duruşma yapılmıştır.

Duruşmalara halen devam edilmektedir. 80 kişilik duruşma sırasında üç emekçi altı ay, biri de 21 gün hapse mahkûm edilmiş, ancak Yargıtay yolu açık tutulduğu ve kararın bozula bileceği ihtimali dikkate alındığı için üç işçi de serbest bırakılmıştır. Bunlardan başka önceden yargılanan Rona Ronay da serbest bırakılmıştır.

Mahkûm olan işçiler şunlardır: Profilo işçisi, Sadık Çiftçi, Derbi fabrikası işçisi Ahmet Kavazak ve Kale Kilit Fabrikası işçisi Mehmet Güneş.

Öte yandan, Sıkıyönetim Kurmay Başkanı Tümgeneral Fikret Gökner, ilk kez başınla sol bet etmiş ve «Sıkıyönetim olarak işçi ve işverene karşı tarafsız olduklarını» açıklamıştır.

16 Haziran olayları nedeniyle yargılanan emekçiler duruşma sırasında.

SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİ SERBEST

16 Hazira nolayları sonunda ilan edilen ve bilâhare uzatılan Sıkı Yönetim'in yasakladığı toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sendikaların başvuruyla sonunda nihayet serbest olmuştur. Böylece, tikanan sözleşme görüşmelerine yeniden hız verilmiştir.

ENDER TRİKO'DA SÖZLEŞME İMZALANDI

Mahmutpaşa'da kurulu Ender Triko işyerinin biten toplu iş sözleşmesinin yenilenmesi için İşverenler Sendikası ile yapılan müzakereler Sıkıyönetim yasağı dolayısı ile bir müddet gecikmiş fakat müzakerelere izin verili rverilmez İşverenler

Sendikası ile yeniden görüşmelere başlanmıştır.

Yapılan toplantılar sonucu o-lumlu bir toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır.

Üyelerimize hayırlı olmasını dileriz.

Nezarete Alınmayla İlgili Olarak Hukuk Müşavirimiz av. Abdullah Sert Baro Başkanlığına Aşa- ğıdaki Müracaatı Yapmıştır :

Istanbul Barosu Sayın Başkanlığına,

Özü: Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliği tarafından 19 saat süreyle nezarete tutulmam hk.

Istanbul, Cağaloğlu, Bâbüli Cad. adresinde bulunan Tekstil İşçileri Sendikası'nın 3 yıldan beri devamlı hukuk müşavirliğini yapmaktayım.

30 Temmuz 1970 günü İstanbul Emniyet Müdürlüğü Şube: Fde kurulu bulunan Sıkıyönetim İrtibat Bürosu'nun isteği üzerine, 31.7.1970 Cuma günü saat 10.00'da sendika başkanı Rıza Güven ile anılan büroya gittim. Rıza Güven'in yazdığı iddia olunan bir bildiri nedeniyle önce Rıza Güven'in sonrada benim ifadeye başvuruldu. İfadelerin alınması bittikten sonra Selimye'de bulunan Sıkıyönetim Komutanlığı'na iki sivil polis nezaretinde götürüldük. Saat 13.45'de Selimyedeki Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliği Bürosu önüne geldik. Polislerden birisi evrak işlemini yaptı ve beklememizi söyleyerek gittiler. Beklediğimiz ya adli müşavir tarafından kabul edilmek, veya askeri savcı önüne çıkartılmaktı. Evrak işleminden sonra polisler gittiler, iki dakika geçmeden de beli tabancalı bir onbaşı geldi. «Buyrun beyler!» hitabıyla bizi orta bahçe istikametine götürdü. Bahçeye çıkışta Savcılığa gideceğimizi sandım ve fakat bir ara «nereye gidiyoruz?» diye sordum. Onbaşı, kesin ve sert bir dille «Nezarethaneye» dedi.

Şaşırarak «nasıl olur?» dedik.

«Elimde emir var, yürüyün!» dedi ve elindeki (Hâkim Yarbay Orhan Ok, adli müşavir) imzalı, nezarete alınmamızı emreden yazıyı gösterdi. Onbaşıya yarbay Orhan Ok ile bir dakika görüşmek istediğimi, avukat olduğumu, böyle hotbe-hot nezarete atılmayacağımı, bunun kanuna aykırı olduğunu, mahzurlu bulunduğumu ifade ettimse de, aldığım cevap sert oldu. Ve emir kulu bulunan, üstelik elinde yazılı emir olan bu insanla tartışmanın fayda vermeyeceğini, kısa bir süre sonra adli müşavir, savcı veya hâkim önüne çıkartılacağımızı düşünerek nezarete emrine uyduk. Saat 14.00'de kaydımız yapılarak nezarete alındık. Bu sırada bizi getiren ve gardiyanlık yapan onbaşıya hâkim yarbay Orhan Ok ile görüşmek istediğimi tekrar bildirdim. Ve üç tutuklunun bulunduğu her tarafından pislik akan bir koğuşa götürüldük. Kapı üstümüze kilitlendi, iki tam tevizatlı nöbetçi er koğuş kapısını bekliyorduk.

Saat 15.00'e değin tutuklularla konuştuk, bu saatte gardiyan onbaşı koğuşa geldi, hâkim yarbay Orhan Ok'u görüp görmediğini sordum. Yarbay Orhan Ok «avukat olduğumu, biliyorum, kendisini tanıyorum» şeklinde cevap vermekle yetinmiş. Zaten 1. Şube'de alınan ifademde avukat sıfatımı Baro sicil numarasıyla kaydettirmiş, kendilerinin ifademini almalarnı dahi kanuni sakinca içinde bulunduğumu da belirtmiştim.

Nezarete alınacağımızı düşünmediğimizden öğle yemeğini yememiş, işimiz bittikten sonra yemeyi düşünmüştük. Gardiyan onbaşından kantinden yiyecek aldırmasını istedik; karavananın akşam verileceğini, dışardan sigardan başka yiyecek de olsa hiçbirşey aldırılmayacağımızı, kimseyle haberleşemeyeceğimizi, kendisiyle konuşmanın dahi verilen emre aykırı bulunduğunu cevap aldık. İsrarın fayda vermeyeceğini, kesin emir aldığımızı anladık ve savcı, ya da hâkim tarafından çağrılacağımızı düşünerek beklemeye koyulduk.

Nezarethanede saat 16.30'da tutuklanacak olan üç işçiyle Rıza Güven ve ben bulunuyorduk. Saat 17.00 civarında ise haklarında mahkumiyet ve tahliye kararı verilen 3 işçi de geldi. Şimdilik isimlerini bildirmiyorum. Nezarethanedeki 19 saatlik süreyi ve yapılan muameleyi ispatlayacak yeterli delil elimizde bulunmaktadır.

Mahkumiyet kararıyla birlikte tahliye edilen üç işçiden birine not ettirerek Baro'ya, Sendikaya nezarete olduğumuzun telefonla bildirilmesini söyledik. Kabul etti. Sonradan öğrendiğimize göre isteğimizi yerine getirip nezarete olduğumuzu telefonla bildirmiştir.

Hâkimler ve görevliler saat 19.00'a değin çalıştıkları ve bizden başka da ifadesine başvurulacak kimse olmadığı halde, huzurlarına çıkartılmadık. Saat 20.00'de gardiyan, amirini, nöbetçi subayı çağırmasını istememiz ve amiriyle görüşmesi üzere

rine yiyecek almayı nihayet kabul etti. O, yiyecek almaya gittiğinde bir er gelerek berber olduğunu bildirdi, saçlarımızı kesmek üzere emir aldığını, saçımızı keseceğini söyledi. Berberle aramızda sert tartışma geçti. Az sonra da gardiyan geldi, emre göre saçımızı keseceğini bir kez de o tekrar etti. Onunla da tartıştık. Amirini çağırmasını söyledik, ancak elimiz kolumuz üç beş kişiyle tutularak zorla saçlarımızın kesilebileceğini bildirdik. Gardiyan tepkimiz üzerine gitti, berber de biraz sonra çağrıldığında yeniden geleceğini söyleyerek gitti. Saçların kesilmesinden kurtulduk, saat 21.00 civarında getirilen yiyeceklerle karınımızı doyurduk. Ne varki bütün gün aç bırakıldık.

Karınımızı doyurduktan az sonra da yanımızda bulunan iki tutuklu işçi-bir tanesi daha önce götürülmüştü- Maltepe'deki hapishaneye sevk edildi. Nezarethane olarak kullanılan koğuşa Rıza Güven'le ikimiz kaldık. Artık geceyi de geçireceğimizi aşıkardı. Koğuşa ranzalar vardı, yastık ve çarşaf olarak konulmuş bezler simsiyahtı. Beş dakika içinde pirelerin saldırısı sebebiyle yataktan fırlamak zorunda kalıyorduk. Bitlenmek korkusuna da kapıldık.

Ne olacağını bilemeden, dışarıyla bütün irtibatımız kesilmiş şekilde, gözümüzü kırpmadan, sürekli sigara içerek geceyi geçirdik. İki saatte bir kapımızda nöbet değişiyordu. Ailelerimizle haber verme imkânı dahi kaldırılmıştı.

18.1970 Certesi günü sabah 9.15'e değin pirelerin verdiği kaşıntı ve bekleyleşle savaşımız sürdü. Bu saatte tam tevizatlı bir er gelerek onun refakatında nöbetçi amirliğe götürüldük. Nöbetçi amir neden getirildiğimizi anlamaz gözükte. Bir astsubay gelerek çok aceleyle isimlerimizi sordu ve serbest olduğumuzu bildirdi.

Şaşırılmıştık.

Niye nezarete atılmış, 19 saat süreyle manevi işkenceye terk edilmiş neden yetkili bir subay, adli subayla karşılaştırılmadan serbest bırakılmıştık? Gerçekten büyük şaşkınlığa düşmüştük.

Az-çok ayrıntılarını belirttiğim olaydan çıkan sonuçlar şunlardır:

- 1) Adli müşavirin 353 sayılı Kanuna göre komutan emri olmadan nezarete alma yetkisi olmadığı halde imzasıyla bizlere nezarete aldırılmıştır.
- 2) Nezarete aç bırakılarak, görüşme istemi reddedilerek, ailemize haber verilmeyerek manevi işkence yapılmıştır.
- 3) Saat 14.00'den itibaren ifade almak için yeterli süre bulunduğu halde, kanuna aykırı şekilde bu işlemle yapılmıştır.
- 4) Avukat sıfatım katıyien dikkate alınmamıştır.
- 5) Benim avukat, Rıza Güven'in belli ikametgâhi olması nedeniyle kaçma durumumuz olmadığı gibi, ihbara mevzuu takibatla ilgili delail de tamamen ellerinde bulunmaktaydı. Tutuklanmayı dahi gerektirmeyen ahval olduğu halde, keyfi şekilde nezaret metodu kullanılmıştır.
- 6) Adli müşavir yarbay Orhan Ok açıkça görev ve yetkisini kötüye kullanmıştır. Sıkıyönetimin Anayasa gereği hukuki bir rejim olduğu katıyien dikkate alınmadan hukuk dışına taşınmış, fiili durum yaratılmıştır.

Aynı zamanda Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde yargılanan ve tutuklanan kişilerin % 80'inin vekâletini haiz avukatım. Hakkımda uygulanan bu fiili durum müdafaa görevimi de tehdit ve takyit ettiği gibi, duruşmalara çıkarak görev yapan müdafai arkadaşlarım bakımından da dolaylı da olsa bir tehdit ifade etmektedir.

Bilgi ve gereğini arz ederim. 3.8.1970

İngiltere'de Liman İşçilerin Grevi Sona Erdi

İngiltere'yi ekonomik bir buhrana sürükleyeceği sanılan, Dok işçilerinin grevi, dün sendika yöneticilerinin oybirliği ile aldıkları kararla sona erdirilmiştir.

Liman işçileri, «şimdilik kaydıyla» gerçek ücretlerine yapılan % 7,5 oranındaki zamını yeterli bulmuşlar ve işbaşına dönmeyi kabul etmişlerdir.

Bu orantı, son günlerde, İngiltere'deki çeşitli işkolalarında yapılan zamlardan daha düşük seviyededir. Nitekim, İngiltere'de öğretmenler son toplu sözleşme döneminde yüzde 40, hastabakıcılar ise yüzde 50 oranında zamlar almışlardır.

Dok işçileri grevinin başarısızlığı uğramasının bir başka nedeni ise hükümetin bu konuda zamanında tedbir alarak ülkede «olağanüstü hal» ilân etmesi olmuştur. Ancak hükümet, olağanüstü halin gereklerine başvurmamış ve durumun vahametini arz etmesini beklemiştir. Bu arada yürütülen uzlaştırma çabaları semeresini vermiş ve grev sanıldığı kadar uzamadan sona ermiştir.

GaziAntep Şubemiz Karşı Sendikayı Müşkül Durumda Bıraktı

Gaziantep Şubemize bağlı beş fabrikada toplu iş sözleşmesi hazırlık çalışmalarına başlandı. Bölgede yapılacak sözleşme de mahalli özellikler dikkate alınacak. Emekçilerin ekonomik durumlarının düzeltilmesi için büyük çaba sarfedilecek.

Gaziantep'te kurulu Şubemiz, bölgede geniş bir faaliyete girişmiş ve karşı sendikayı müşkül durumlarda bırakmıştır. Sendikamızın emekçiden yana çabalarını da dikkatle izleyen tekstil işçileri karşı sendikanın rengini farketmekte ve böylece de onlardan tamamen kopmaktadır. 274 sayılı yasanın değiştirilmesi ile güdülen amaç artık bilmeyen kalmamıştır. Türkiye'de emekçinin nefesini tamamen kesecek olan faşist dikacılar faşizm yolunda destekleyen karşı sendika, artık bu gizli emelini saklayamaz olmuştur.

Gaziantep Şubemiz, özgür ve bağımsız sendikacılık ilkesini savunan Genel Merkezin izinde kendi bölgesinde geniş bir faaliyet göstermektedir. Bu cümleden olarak önümüzdeki günler içerisinde Gaziantep'te kurulu Balat Mensucat, Kader Yün İplik, Meşale Koll. Şti. Yeni Önder Yün İplik, Şekerler için İplik fabrikalarında toplu iş sözleşmesi müzakerelerine başla yacaktır.

TEKSTİL
Onbeş günlük Gazete
TEKSTİL İŞÇİLERİ
SENDİKASI ADINA
İMTİYAZ SAHİBİ :
RIZA GÜVEN
SORUMLU YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ :
ABDULLAH SERT
Yönetim yeri: Babüli Cad.
Sihhiye Apt. Katı 3, D. 8.
Cağaloğlu
Telefon : 26 85 90
Dizgi: Baskı :
Yeni Harile Matbaası
İSTANBUL

SENDİKAMIZ OLAYI PROTESTO ETTİ

(Baştarafı 1'de)

Ayrıca, Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliği hakkında da nezarete tutulan arkadaşlarımız tarafından ayrı ayrı tazminat davaları açılması için İstanbul Barosu Başkanlığına ve Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına teker teker başvurumaktadır.

Öğrenildiğine göre, Sıkıyönetim Mahkemesinde savunma yapan avukatlar bu olay nedeniyle Sıkıyönetim Komutanlığı katında görevlerini her türlü baskıya karşı garanti altına alınması için müracaata karar vermişler ve böyle garanti verilmemiş takdirde görevlerinden çekileceklerini bildirmişlerdir.

CUMHURBAŞKANI VE DİĞER İLGİLİ MAKAMLARA R. GÜVEN VE A. SERT İMZASIZI YAPILAN BAŞVURU.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşaviri Hâkim Albay Orhan Ok tarafından 19 saat süreyle "usulüz ve kanunuz" şeklinde nezarete tutulmamıza ilişkin bilgi, İstanbul Barosu Başkanlığına yazı-

BAĞIMSIZ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONUNUN KURULMASI İSTENİYOR

Baştarafı 1. de te önemli çalışmalarda bulunmuştur. Komite'ye bağlı yurt çapında 133 sendika, Bağımsız İşçi Sendikaları Konfederasyonunun hukuki temelini atılması için resmi müracaatlarını yapmağa başlamışlardır. Komite kendine gelen bu resmi müracaatları zaman unsuru için de değerlendirmeye ve bununla ilgili temaslarını genişletmeye başlamıştır. Muhtemelen önümüzdeki günlerde Bağımsız Konfederasyonla ilgili önemli açıklamalar yapılacaktır.

Forum kitabı hazırlandı

Bağımsız İşçi Sendikaları Genel Direniş Komitesi'nin Ankara'da yaptığı Forum'daki konuşmalar bir kitap halinde derlenmiştir. Bu tarihi toplantının bütün konuşmaları tümüyle kitaba alınmış ve binlerce adet basılarak sendikalara ve diğer ilgili yerlere gönderilmiştir.

274 Sayılı Sendikalar Kanununu değiştiren tasarıların ve Türk-İş'in güttüğü maksadın en ince detaylarına kadar açıklanıp dile getirildiği kitap Türkiye'deki işçi hareketlerini objektif olarak incelemek isteyenlere gerçek bir kaynak teşkil edecektir.

16 Haziran eyleminin gerçek nedenlerini öğrenmek isteyenler öncelikle bu tarafsız ve objektif değerlendirmeyi yapan kitabı mutlaka okumalıdır.

lan ve ekte sunulan yazıda bulunmaktadırlar.

1964 yılında muhalefette iken Yüce Meclis kursusundan Adalet Partisi Milletvekilleri Örfi İdare Kanununun Anayasa'ya aykırılığını iddia ederken, Sayın Genelkurmay Başkanımızın teker teker açıklanan mektubunda da belirtildiği gibi; iktidar bugün halkla Orduyu karşı karşıya getirmek kasdini açığa vurmuş, 6 yıl önce Anayasa'ya aykırı buldukları Kanunu, Sıkıyönetim ilân ederek uygulamaya imkânı yaratmıştır. Bugünün iktidarı Adalet Partisinin milletvekilleri ve Bakanlarının 1964 yılındaki beyanlarının Tutanak Dergisinden suretlerini de ekte sunuyoruz,

Türk Ordusunun halkın ordusu olduğunun tüm halkımız gibi kesin inancındayız. Bu inancı zedeleyecek her türlü davranışın şereflili Ordumuzun Komutan ve Subayları tarafından hiç de müsamaha ile karşılanmayacağına samimi ve mutlak olarak inanmaktayız.

Yirminci yüzyılın ikinci yarısından tüm Ulus olarak hukuk devletini kurmanın seferberliği

çinde bulunduğumuz bir ortamda bize reva görülen manevi işkencenin mahiyetini Sayın Makamınıza bildirmeyi de yerine getirilmesi gerekli bir görev saydık.

Direnış komi- tesi

Baştarafı 1. de böyle bir başarıyı tarafsız lim adamlarının süzgeçinden geçirmekte bulunduğunuzu düşünmemiyecek kadar hırslı, çıkarıcı sendika ağaları ile kendilerine atfen verilen yanlış ve yalan haberleri ihmursamayan politikacılara demokrasi ve parlamenter rejimin teminatı olarak gerekli dersi vereceğinizden kimse şüpheye düşmemektedir. Bu inançla tarihi kararını yazı sokukkanlılıkla beklemekteyiz.

Saygılarmla,
131 Bağımsız Sendika adına
Başkan
Rıza Güven

Sendikaların toplu sözleşme

(Baştarafı 1. nci Sayfada)

Bağımsız sendikaların gösterdikleri direniş yüzünden şimdilik rafa kaldırılmıştır. Buna rağmen Türk-İş Bağımsız Sendikaların toplu sözleşme yetkilerinin ellerinden alınacağına dair uydurma ve faşist satılma haberler uçuşmakta ve geçen hafta Yeni Gazete'de görüldüğü gibi basın da yanıtla rak 800 sendika temsil vasfın

kaybettii şeklinde manşet atılmaktadır. Oysa sendikalar yeni kanunla etkilenmeden toplu sözleşme hak ve yetkilerini korumaya devam etmektedirler. Kaldı ki, yeni kanun henüz Cumhurbaşkanının onayından geçmemiş, veto edilmesi için de diğer sütunlarımızda görüldüğü gibi Direniş Komitesi Başkanı Rıza Güven tarafından tarihi bir telgraf çekilmiştir.

HAZIRLANAN FORUM KİTABI KAPAĞI

GÖRÜŞ

Baştarafı 1. de

Hükümet adına konuşan İç İşleri Bakanı da, Başbakan da tasarının yarattığı olayları başka açıdan değerlendiren getirdiği hükümleri eleştirmekten kaçındılar.

Sıkı Yönetim onayını almak için yaptıkları konuşmalarda İstanbul ve Kocaelinde meydana gelen olayların bir ihtilâl provası olduğunu söylediler. Sokaklara dökülen 80.000 işçinin komünist olduğunu söylemekten çekinmediler. Ana muhalefet partisi liderinin «Sokaklara dökülen onbinlerce işçinin hiç mi haklı taarfi yoktur? Tasarıda Anayasa'ya aykırılık var olup olmadığı araştırılmadan ayaklanmayı sömürerek sıkıyönetim ilân etmek ve işçileri suçlamak doğru olur mu?» şeklindeki uyarılarına önem bile vermediler.

Hükümet sözcüleri: Sıkı yönetim kararını onaylattırma için «tasarının, başında komünistler bulunan DİSK'i kapatmayı hedef güttüğünü» açıkladı. Oysa ki komünizm kamu dışı olduğuna göre onları cezalandırmanın başka yolların olduğunu bilmiyen yoktur. Komünistlerin yönettiğini söylediği DİSK'i dolaylı yollardan kapatmaya düşünürken Anayasa'yı çiğnedikten başka yüzbinlerce işçinin bağlı bulunduğu sendikalara da zarar verebileceklerini düşünemiyorlardı.

Birkaç gün sonra kurulan BAĞIMSIZ İŞÇİ SENDİKALARI DİRENİŞ KOMİTESİ'nin 133 sendika başkanının katıldığı forumu düzenlemesinden sonra gerekler anlaşılmağa başladı. Forumda yapılan konuşmalar, komite tarafından senatörler ve kamu oyuna yapılan açıklamalar hür dünya işçileri konfederasyonu'na (İ.C.F.T.U) bağlı uluslararası federasyonlardan hatıta Amerikan sendikalarından gelen tepkiler, hükümeti müşkül durumda bıraktıktan sonra, alınmış hakları geri vermek için hükümetle iş birliği yapan Türk-İş yöneticilerinin dünya kamuoyunda mahkûm etmişti. İktidar partisine mensup tüm senatörler direniş komitesi üyeleri ile yaptıkları özel görüşmelerde tasarının haksızlığını kabul ediyorlar, her halde değişmesi gerektiğini söylüyorlardı. Fakat, senatoya gelince Çalışma Bakanı ve grup sözcülerinin dediklerinden dışarı çıkamıyorlardı.

Tasarının görüşülmesine başlanılan gün toplantıya başkanlık eden kurt politikacı Sırrı Atalay'ın tesbit ettiği şekil noksanlılığı iktidar kanadı için kaçırılmaz bir fırsat yaratmıştı. Tasarının tümü kabul edilse bile şekildedeki hatanın düzeltilmesi gerekiyordu. Bu değişiklik ise tasarının yeniden Millet Meclisine dönmesi için yeterdi. Tasarının tümü ve maddeleri üzerinde günlerce devam eden zaman zaman, kavgalar çıkaran tartışmalar hükümeti inadından vazgeçirememekle beraber büyük çapta haksızlıkları itiraf etmelerini sağlamıştı.

Ortaya atılan haklı görüşler karşısında sorulan sorulara cevaplayan, Çalışma Bakanı, fırtınalar yaratan 9. ve 23. maddeleri «benim kafamdaki gibi anlayın» diyerek bu maddelerle neyi kasdettiğini açıklamak ve sözlerinin zapta geçmesini istemek zorunda kaldı.

Bakana göre 9. maddede sendikaların serbestçe kurulmasını ve çalışmasını engelleyen bir anlam taşıyordu. Sendikalar serbestçe kurulabilecek üye kaydedebilecekti. Türkiye çapında yetkili olduğunu iddia edebilmesi için kurulu bulunduğu işkolundaki sigortalı işçilerin 1/3 ünü temsil ettiğini belirleyecekti. Bunun dışında hiç bir şekilde sendika özgürlüğünün kısıtlanması bahis konusu değildi. 23. maddede ile yapılmak istenen ise: İş kolunda genel yetki almış sendikaların işyerlerindeki üyelerinin aıdatlarının hiç bir engel çıkarılmaksızın kesilmesini öngörüyordu. Madde işyerinde çalışan işçilerin 1/4 ünü temsil eden sendikaların aıdatlarının kesilmesini önleyen bir hüküm getirmemişti.

«O halde maddeleri bu biçimde açıklığa kavuşturarak değişiklikleri yapalım» diyenlere verdiği cevap çok ilginçti:

Bakan'a göre Maddeler tasarıda yazıldığı gibi geçmeli, uygulama ise zapta geçen ifadesine göre olmalıydı. Bu da gösteriyordu ki, tasarı haksız ve maksatlı idi. Kanun böyle çıkmalı, Bakan'ın zapta geçen uygulama biçimi anlaşılınca kadar hükümünü icra etmeliydi. Bütün bunlar anayasa'ya kadar uluslararası antlaşmalara, demokratik ilkelere aykırılığı ve dünya kamuoyunun tepkilerine rağmen inatlarından dönmek için yapıyordu.

Fakat herkesi aptal sananlar tabiri caizse kurnazca kıvrıklarını saklayamadıklarının farkında bile değillerdi.

Görünüşde Türk-İş yöneticilerinin istedikleri kanunu çıkarmışlardı. Fakat, uygulamada farklı hiç bir şey olmayacağı herkes anladı bile. Bir kez daha en iyi anlaşılın da iktidarı fırsat bulursa çok rahatsız olduğu sosyal anayasa'yı değiştirerek faşist bir yönetim kurmak arzusu idi.

Bakanın açıklamasına rağmen tasarı bu şekli ile kanunlaştığı takdirde uygulamada faşist bir kanun olarak yerini bulacak, belirttiğimiz nedenlerle de anayasaya gelişmiş bulunduğu için Türk sendikacılığı bir dar boğaza sıkıştırılmış olacaktır. Ne var ki T.C. Sosyal Anayasasının öngördüğü temel hükümleri çiğnemen A.P. iktidarı ve onun Bakanı Anayasa Mahkemesi pençesinden yakalarını kurtaramayacaklardır.

Rıza GÜVEN